

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 171

Reus, dijous 25 de Juliol de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . . . 4'50 trimestre.
Estranger. . . . . 9'—

Número solt 5 cèntims

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

CRÒNICA ESTRANGERA

La mort de Nicolau II

No resulta prou clar si es tracta d'una execució o d'un assassinat. Però ja no resta cap dubte que el malaurat ex tsar de Rússia és mort. La nova està confirmada pel Consell dels Comissaris del poble, que sembla aprovar l'execució de l'ex sobirà, acordada pel Soviet de la regió de l'Ural.

Diu la nota del Govern maximalista que l'afusellament de Nicolau II va efectuar-se el dia 16 d'aquest mes, a Iekaterinenburg, capital de la dita regió. Aquesta ciutat està amenaçada per les tropes txeco-eslovaques, a les quals els maximalistes atribueixen el propòsit de posar en llibertat l'ex emperador i de fer-lo intervenir en la contrarevolució. Considerant que Nicolau II estava dins el complot i que calia evitar que els txeco-eslovaques poguessin lliberar-lo, el Soviet regional va condemnar-lo a mort.

Tal és la versió que el Govern bolxevic ha publicat. Però crida la atenció d'una manera extraordinària que tots, absolutament tots els detalls d'aqueixa versió coincideixen amb els de la versió que circulava ja fa algunes setmanes. Ja aleshores es digué que l'ex tsar havia estat assassinat o executat a Iekaterinenburg i que la causa de la tragèdia era la por dels maximalistes que els txeco-eslovaques s'apoderessin de la població i lliberessin a Nicolau II.

Això fa sospitar que la data del 16 del corrent, donada pel Govern maximalista, no és exacta. Podria molt ben ésser que la mort de l'ex tsar hagués succeït ja fa algunes setmanes, i que el Govern de Moscou hagi volgut amagar-la per motius d'ordre internacional.

Quan els socialistes revolucionaris de l'esquerra, fins fa poc aliats dels bolxevics, van matar l'ambaixador Mirbach, el Govern de Moscou va protestar-ne amb vehemència. I els radiotelegrams alemanys van declarar que el partit maximalista

sempre ha estat contrari al procediment dels atentats personals, adhuc en els temps del tsarisme.

Però ara, davant la mort de l'ex emperador, el Govern maximalista i els Soviets apareixen solidaritzats amb aqueix acte de violència.

La Junta central executiva nomenada pel darrer Congrés dels Soviets, i que sembla ésser una autoritat superposada al Consell dels Comissaris del poble, ha aprovat la decisió de la Junta regional que va ordenar l'afusellament de Nicolau II, i ha dictaminat que la sentència de mort és legal. Qui sap, però, si tots aqueixos acords i totes aqueixes deliberacions no son altra cosa sinó un intent de donar un cert aparell jurídic i legal a l'assassinat de l'ex tsar, obrint-se a posteriori una mena de procés.

Des del punt de mira de la situació interior russa, la mort de Nicolau II no tindrà probablement gran influència. L'ex emperador havia perdut la popularitat i el prestigi, i no hi havia motius per a creure que pogués tornar a ocupar el tron imperial. Fins en el cas d'esdevenir a Rússia una restauració monàrquica, eventualitat que apareix molt dubtosa, no era d'esperar que Nicolau II hagués estat sostingut pels partidaris de la monarquia.

Des del punt de mira internacional, la mort de l'ex emperador tindrà com a conseqüència l'empitjorament de les relacions entre l'Alemanya i els bolxevics. Els radiogrames germànics que parlen del sen-

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Ens encarreguem de tota classe d'ordres de Borsa per a totes les places d'Espanya.

Paguem els cupons Deuda Amortitzable, 5 per 100, venciment 15 Agost.

Compren i venem paper estranger a entregar a la comoditat del client, dintre d'un plaç màxim de tres mesos sense interessos.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

sacional esdeveniment consignen la indignació i l'horror que ha produït a Berlín. D'aquí en endavant els maximalistes russos apareixeran davant una gran part de l'Alemanya com els assassins de l'emperador Nicolau. I és possible que, tant a l'interior com a l'exterior, el Govern dels Comissaris del poble resti aïllat i abandonat a les pròpies forces.

Tot això contribueix a fer creure que s'acosta la fi del període maximalista.

A. ROVIRA i VIRGILI.

Notes polítiques

La situació política.

Dato en el Govern

Un ex diputat a Corts que si bé en l'actualitat no desempeña cap càrrec oficial, està en constant comunicació amb el Govern o, millor dit, amb varis dels elements que integren el Govern, ha dit:

—Els que creuen en aquests moments en la sinceritat política del senyor Dato estan equivocats. El ministre d'Estat té gran interès en sortir del Govern perquè així convingui al partit conservador; però com per la pressió del rei no pot abandonar el seu lloc, procura dificultar la vida del Ministeri amb l'esperança de que estalli una crisi parcial i se li presenti ocasió d'anar-se'n sense responsabilitat.

D'aquí la llei de la neutralitat, acomenada de l'espionatge, i altres

projectes que el senyor Dato es proposa presentar amb l'objecte de veure si els seus companys se declaren contraris a la seva actuació i pot sortir del Govern.

Allò de que és necessari que el Govern actual continuï adhuc després d'aprovat els pressupostos ho ha dit el senyor Dato per a respondre a les indicacions comminatories que li havia fet una alta personalitat, però en ell subsisteix el propòsit de no seguir contribuint amb la seva col·laboració a la resurrecció del senyor Maura.

Els més empenyats en que el Govern perduri sense modificació són els senyors Maura, Romanones i Cambó.

Diada nacionalista a Mora

L'altre dia deiem de Riudoms que preparava la celebració d'una Diada nacionalista; avui podem dir de Mora d'Ebre que valiosos elements d'aquella vila també es mouen per celebrar-ne una.

Comité regional

L'Agrupació Socialista de Barcelona, a la qual l'últim Congrés li encarregà el nomenament del Comité de la Federació Catalana, ha elegit per a formar-lo els següents individus:

Manuel Escorza, secretari; Josep Hugué, tresorer; Josep Vila Cuenca, comptador, i J. Comaposada i J. Alemany, vocals.

El miting de les esquerres

En el miting que, com diguerem, celebraran les esquerres el proper

diumenge en el Palau de Belles Arts de Barcelona, faran ús de la paraula don Joaquim Duallé, pel partit reformista, els diputats socialistes don Julià Besteiro, don Francisco Largo Caballero, don Andrés Saborit i don Daniel Anguiano, el diputat per Tortosa don Marcellí Domingo i el cap dels radicals don Alexandre Lerroux, que presidirà l'acte.

Els quatre diputats socialistes arribaran a Barcelona probablement dissabte al matí. Ells pensaven arribar hi el diumenge, però els seus amics d'allí els han recomanat que procurin no arribar en dia festiu per a evitar manifestacions públiques.

Després del miting, els senyors Besteiro, Saborit i Anguiano retornaran a Madrid. El senyor Largo Caballero permanecerà a la capital catalana deu o dotze dies.

Els successos d'agost

A Barcelona han començat a instruir-se diligències sumariales amb motiu de les denúncies formulades en el Parlament per un diputat, aprop de fets que se suposen realitzats amb ocasió dels successos de l'agost últim.

Les diligències les instrueix el president accidental de l'Audiència, senyor Raigón. Han declarat ja un capità d'enginyers, l'ex ministre senyor Rodés, el diputat a Corts senyor Macià i el regidor senyor Guerra del Rio, creient-se que ho faran també altres personalitats.

Curset de conferències

Com tenim anunciat als nostres llegidors, demà divendres, tindrà lloc la primera conferència del curset que sobre Història crítica de Catalunya donarà a l'Agrupació Excursionista En Francesc Masip.

El tema d'aquesta primera conferència serà «La política de Catalunya fins a la unió amb Aragó».

L'acte començarà a les 10 de la nit en l'estatge social de l'entitat organitzada.

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

Les ventatges de la cultura : estudiades a través : del "materialisme" de Marx

Lema: Hoc opus, hic labor est

Els que hem llegit a Marx i hem estudiat les seves teories—base científica del socialisme modern—tan a fons com ens ho han permès la nostra intel·ligència gairebé erma i els nostres no gens sobers mitjans econòmics, ens trobem quasi sempre discrepant de la generalitat dels homes, àdhuc d'aquells que, en les grans solemnitats, ens parlen pedantescament de Marx i de les seves obres, demostrant, però, que de l'un i de les altres no'n tenen més noció que la que els hi ha proporcionat el llegir, més o menys assiduament, la plana sociològica d'algún diari amb vernis de modernitat. Malgrat d'aquesta discrepància, nosaltres, i amb nosaltres tots els socialistes, tenim la pretensió de que amb el nostre sistema de mirar les coses a contraluz, les imatges es graven en nostra retina amb línies més clares, limpies i precises.

Per xo, aplicant a la cultura la teoria «materialista» de Marx, és possible que també discrepem fonament del vulgus. Mes aixó no significaria, ni molt menys, que la nostra tesi no estigui basada en la realitat, ni que, per lo tant, no estiguem en possessió de la veritat...

«El modo de producció de la vida material—ha dit Marx—determina, d'una manera general, el procés social, polític i intel·lectual de la vida. No és la consciència de l'home lo que determina la seva existència, sino que és la seva existència social lo que determina la seva consciència.» I els socialistes repeteixen, perquè és un axioma, que l'obrer no és explotat perquè

sia ignorant, sino que és ignorant perquè és explotat. Segons frase de Shakespeare, «l'home reduït a lo extrictament necessari, és un animal».

Pero vol dir aixó, que nosaltres reneguem de la cultura? De cap manera! Si precisament estem plenament convençuts de que sols elevant el nivell intel·lectual del proletariat serà possible la seva emancipació! Si som dels que creuen que «sobre la ignorància de molts, descansa la tirania de pocs!»... Mes no participem de l'opinió d'alguns—potser legió—respecte les ventatges que individualment pot reportar a l'obrer la cultura. Malgrat considerar-les importantíssimes, no les creiem de tal naturalesa, que logrin—la excepció justifica la regla—fer canviar la posició social de l'obrer. En canvi, són al nostre entendre transcendentalíssimes, les ventatges que la cultura pot reportar a la classe o col·lectivitat obrera, aixó és, al proletariat.

Les ventatges que a l'individu—tractant-se d'obrers—pot reportar la cultura són ben migrades, des del punt d'obrir material. Suposant—cosa que no succeeix sempre—que a una regular cultura general correspongui una àmplia cultura especial o professional, l'individu lograrà ventatges, no ho volem posar en dubte, sobre els seus companys d'ofici. Consequirà, a conseguir molt, una col·locació que li permetrà guanyar un sou quelcom més crescut i no sentir tan agudament com els seus companys les crisis de treball. Aixó és tot. I és que la teoria darwiniana pot, fins a cert punt—com diu Sanguinetti—, admetre's mentre sigui aplicada als animals inferiors. Pero quan es tracta d'aplicar el principi de la supervivència dels mellors, dels més aptes, dels més forts, en una paraula, la teoria de la selecció natural a la especie humana, els fets s'encarre-

quen de restringir, quan no de negar rotundament la veritat d'aquesta teoria, moltes vegades defensada pels qui, per aquest mitjà, pretenen justificar el benestar de pocs i la miseria de molts.

En canvi, des del punt d'obrir de la idealitat més forta, la cultura pot ésser, serà indubtablement, hipomocli formidable per a la transformació social que han vessllumat, en ses humaníssimes somnis, tota una plèiade de pensadors il·lustres; puix no obstant les vulnerables de la teoria darwiniana quan és aplicada als fenòmens socials, no pot negar se que la intel·ligència, la superioritat mental, és un factor de transcendental importància, no sols per al bon éxit en la lluita per la vida, sino també i especialment en la gran guerra social. Quant més cult és un obrer, quant més instruit està, més intensament sent les injustícies de l'actual règim. Els sufriments i les privacions, els vexaments i les iniquitats, l'esperenen a treballar per una societat més justa i humana; la cultura posa en ses mans els mitjans per a conseguir-ho i li descobreix el camí per a arribar-hi...

No és, doncs, difícil, com creiem haver demostrat, el cantar les excel·lències de la cultura, el demostrar les ventatges que la cultura pot reportar a l'obrer, àdhuc passant-les pel fi cedaç del «materialisme» marxista. Mes, ¿cóm donar al problema de la cultura una solució efectiva? ¿cóm fer que la cultura arribi fins a les llars dels més humils? *Hoc opus, hic labor est.* Sobre tot en aquest país que, com digué don Miquel d'Unamuno, les classes que deuen ésser o sembla deuen ésser, les directores de la cultura, les classes altes, passejen el cos en automòvil i arrastren l'esperit en carretó...

Heu's-aquí per que entenem

aplicable, com a conclusió del nostre tema, aquella afirmació d'En Vandervelde, en «El Socialisme i els artistes», en la qual obra l'il·lustre belga ens mostra els entrebancs gairebé insuperables que la actual organització social posa al descapdellament de les aptituds dels artistes pobres i a la existència de un veritable Art per al poble:

«Els milers d'homes—desprovisos de cultura moltes vegades—que lluiten pel salari mínim o per la jornada de vuit hores en les organitzacions sindicals o polítiques de la classe obrera, fan més per la causa de l'Art, per la emancipació dels artistes que tots els *amateurs*, estetes i mecenes de la burgesia.»

MARCIAL BADÍA ARNAL.

(Treball guanyador del premi de don Evarist Fàbregas i Pamies).

LA GUERRA

En el front italià combats d'artilleria i lluites de patrulles en varis punts.

A Albania continua l'avanç franco-italià a lo llarg de la serra de Malisolives.

—En el front francès accions de artilleria en tot el front. En una acció local al Nord de Montdidier, els francesos ocuparen Mailly-Rameval, Saurvillers i Aubervilles, fent 300 presoners.

—Els anglesos han avançat quelcom la seva línia al Sur d'Hebuterne, Merris i Meteren i també han millorat les seves posicions en el sector d'Hamel.

En altres punts han efectuat amb èxit raids en les línies enemigues.

Notes obreres

ELS MINERS DE PEÑARROYA

La Companyia minera de Peñarroya ha col·locat en els llocs de treball un edicte comunicant haver

acordat amentar en 50 céntims el jornal als operaris de l'interior de les mines de carbó des del 1 de l'actual.

Com que els obrers han vist en aquest edicte un despreci a la seva organització, l'han arrencat indignats.

Tenen anunciada la vaga per al proper dilluns. No obstant, tenint en compte el perjudici que reportaria al país, están disposats a cercar, abans, una solució honrosa.

Han marxat a Peñarroya el diputat socialista En Saborit i el secretari de la Federació nacional de miners, En Manuel Llana.

CONTRA EL COLERA

Circular de Sanitat

S'ha dirigit als directors de les Estacions sanitàries dels ports la següent circular:

«Confirmat oficialment l'arribada a Estocolm d'un vaixell procedent de Petrograd amb cinc casos de colera a bordo, aquesta inspecció general ha tingut per convenient disposar que amb urgència s'adoptin en els ports espanyols les mides reglamentaries de rigor contra les procedencies de Rússia i Suècia, i que pels caps de districte sanitari s'ordini als metges habilitats del seu respectiu que no admetin barcos ni mercaderies de les procedencies que es mencionen sense que abans ho haguessin sigut en Estació sanitaria després de sofrir el règim sanitari corresponent.

Lo que es fa públic per a coneixement dels directors de les Estacions sanitàries dels ports i del comerç marítim.

Madrid, 19 de juliol de 1918.—
L'inspector general, Manuel Martín Salazar.»

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomanat per sa puresa.
DIPOSIT: Plaça de Catalunya, número 7.—Reus.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0° ..	750.0	750.4	
TERMÒMETRE	Màxima Sol.	39.2	
	Ombra	31.2	
	Mínima Sol.		19.8
	Ombra		19.8
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	27.8	28.2
	Idem humit.	20.8	21.5
Humitat relativa de l'aire. . .	51.3	55.0	
Tensió del vapor acuós.	14.8	15.7	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	S	S
	Velocitat del vent.	177.	26.
Pluviòmetre.			
Evaporímetre.	5.3	3.2	
Estat del cel.	Ras	Ras	

Ja fa uns quants dies que escasseja l'aigua a les fonts i en molts pisos queden algunes hores sense.

Com que això és descuit dels encarregats d'aquest servei, doncs de aigua prou n'hi ha en els caudalosos pous de l'Ajuntament, per a abastir sobradament nostra població, és d'esperar se donaran les ordres convenientes per a subsanar aital deficiència.

També és de gran conveniència que no falti aigua a fi de poguer regar els carrers no empedrats que es troben tant plens de pols que no s'hi pot tranzitar.

Ahir al matí, amb l'express, passaren per aquesta ciutat en direcció a Barcelona, el ministre de Foment, senyor Cambó, i el Comissari d'Abastos, senyor Ventosa, on pensen estar cinc o sis dies per a descansar de la seva feixuga tasca.

La Secció Excursionista del «Ateneo Obrero» ha organitzat per al proper diumenge, 28 de l'actual, una gira a una pintoresca finca situada al terme municipal de Borjes del Camp.

A jutjar per l'entusiasme que regna entre'ls socis de la dita entitat, l'excursió, que ha sigut orga-

nitzada sense oblidar detalls, se veurà en extrem concorreguda.

Els excursionistes se reuniran a dos quarts de set del matí a l'Estació dels Directes, retornant a aquesta ciutat a les nou de la nit.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment Agost pròxim.

Compra venda de valors.

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

Aquesta nit farà son debut en nostre Teatre Circo, la notable companyia de l'eminent primera actriu Marguerida Xirgu, amb la famosa obra en 4 actes de Victorià Sardou «Fedora» de quin protagonista la senyora Xirgu en fa una genial creació.

Demà divendres tindrà lloc la segona funció d'abonament amb un escullit programa.

Les farmacies que avui, pel torn establert, estaràn obertes, són les següents:

Punyed, carrer de Llovera, 46 i 48.

Vallverdú, plaça del Castell.

Suazo, arraval de Jesús, 45.

En la taula d'Edictes de la Casa Consistorial s'ha fixat la relació de finques comprovades en el carrer de Sant Celstí, a fi de que els propietaris puguin examinar-la i fer ús de les facultats que'ls concedeixen les vigents disposicions.

ENRIC AUQUÉ PUJOL

Contractista d'obres

Ofereix son nou domicili, carrer Sant Llorenç, núm. 1, bis, según.

Un acontexement cinematogràfic anuncia per a les sessions d'avui l'empresa del Teatre Fortuny: «Fedora», el drama de Sardou transportat a la pantalla per la casa

Cæser film, i interpretat per la incomparable trágica Francesca Bertini.

Alternarà amb dit programa de cine, que completarán «Anals de la guerra» i «Su mujer y su auto», la aplaudida cançonetista «Leonor Esteve».

S'ha disposat que'l pròxim concurs de sargents per a l'ascens a oficia's de l'escala de reserva dongui principi el primer de setembre pròxim.

Presidida per don Tomás Mallol, ha celebrat sessió la Comissió provincial, acordant declarar vàlides les eleccions parcials de Santa Bàrbara i reunir-se a l'agost els dies 9 i 23.

Horzata Valenciana

La que se serveix en el

BAR ESQUELLA

és la mellor i al pur estil de València.

Provar l'HORXATA VALENCIANA del «BAR ESQUELLA» és convence's de que és el refresc preferent d'istiu, immillorable i superior.

Es ven al públic a 60 cénts. litre.

Per la directiva de la Secció d'Art del Centre de Lectura, s'están realitzant actives gestions per a poder inaugurar el saló d'exposicions amb una exposició pictórica

El programa que s'exhibirà en les sessions extraordinaries que es donarán avui al saló Kursaal estarà compost de «La amigueta», novela cinematográfica; «New-York», cinta del natural, i la cómica «Pepin se burla de su esposa».

Per la Superioritat ha sigut aprovada l'acta de recepció definitiva de les obres del troç según de la carretera de Cambrils a la d'Alcolea del Pinar.

Professor de Francès i Anglès

Ofereix explicar-los en català.

Traducció i redacció de correspondència.

Acceptarà col·locació. - Castelar 3.

Per manca de majoria ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió. Ho farà demà, a dos quarts de dotze del matí, sigui quin sigui el nombre de regidors que hi assistixin.

La fira anyal de bestiar que se celebra avui en aquesta ciutat se instal·larà aquest any en la Rambla alta de Miró.

L'esposa de nostre volgut amic En Joan Torrents, ha deslliurat amb tota felicitat una xamosa i robusta nena.

Nostra enhorabona als pares de la recent nascuda.

Ahir a la tarda quedaren instal·lades a la plaça de la Constitució les barraques de juguets, pisa i quincalleria, que, amb motiu de les fires de Sant Jaume, permaneciran allí vuit dies.

També s'hi instal·larán varies parades de melons.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. - Intormes en aquesta impremta.

Entre les cintes que's projectarán avui al cinematógraf Sala Reus, s'hi compta la primera jornada de la celebrada producció «La amazona ma cabra».

Entre els festejos que tindrán lloc demà i passat a la veïna vila de Castellvell, amb motiu de la seva festa major anyal, se celebrarán varies audicions de sardanes.

En els jardins de la societat «La Palma» aquesta nit s'hi celebrarà un gran ball.

Bidons de ferro

completament nous a rebre directament de la fàbrica, de cabuda 670 litres, construïts de xapa forta, amb cercols mitja canya a les dues bases, carrils en la part central i amb tap especial per a poguer ésser precintats; se'n venen al preu de 270 pessetes un.

Informaran en aquesta impremta.

***

En el Gran Café-Restaurant de París aquest mig dia, de 12 a 2, l'orquestra Guinart hi donarà el darrer concert de la temporada, executant un difícilíssim programa.

A la nit, a les deu, a més de l'acostumat concert Guinart, se dispondrà una col·lecció de focs artificials a la plaça de Prim.

***

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LUSTRES COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Les notícies rebudes pel comerç aprop de l'embarc de vins, son cada dia més desconcertants. Restablert el tràfec amb Suïça, s'ha sapigut que el Govern anglès prohibeix els embarcs amb destí a Noruega, on el comerç d'aquesta havia conseguit acreditar ses marques i per a quina nació tenia preparades importants partides.

***

Senyors estiuejants de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortonedá.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats

***

El dia primer d'agost pròxim se vendran en pública subasta, en la casa quartel de la guardia civil de Tarragona, les armes ocupades als infractors de la llei de caça.

***

A Vimbodí s'ha suïcidat, penjant-se, la veïna de dit poble, Teresa Pamies Franquet, de setanta set anys d'edat

***

Es troba vacant la plaça de metge titular de Vallmoll.

SECCIO OFICIAL

Centre Autonomista de D. del C. i de la I.

Secció de Sports i Excursions

Aquesta Junta de Govern participa als socis d'aquesta Entitat que havent conseguit de la Companyia Reusense de Tramvies la concessió dels bitllets reduïts de 60 céntims per als dies festius a la tarda, a fi de facilitar les tasques d'Educació Física anunciades, aquests podran ésser adquirits pels inscrits, a la Conserjeria fins a les 14'30, al preu de 80 céntims, destinant-se la diferència de 20 céntims per als gastos d'organització de la Secció.

L'inscripció podrà fer-se fins a les 15 de la vigília de festa.

Dits bitllets seran exclusivament valeders pels socis del Centre.

Hora de sortida: en el tren de les 15'15.

Reus 16 de Juliol de 1918.—El President, Lluís Escoda.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.

—Exit de l'aplaudida cançonetista «Leonor Esteve».

Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Companyia Dramática Espanyola MARGUERIDA XIRGU

1.er actor FRANCESC FUENTES

Funció per a avui.—Debut de la Companyia.—Primera d'abonament.—El drama en 4 actes, «Fedora».

A dos quarts de deu.

Concert en els jardins.

Demà: La magnífica obra de Benavente, «El mal que nos hacen».

A dos quarts de deu.

Concert en els jardins del Teatre per la banda «La Principal».

PREUS DIARIS

Llotja platea amb 4 entrades. . . 25 — Pessetes.

Idem primer pis amb 4 id. . . 15 — »

Butaca de platea amb entrada. . . 3'50 »

Idem circular o de 1.er pis amb id. . . 2' — »

Entrada al públic. . . 0'62 »

Els impostos a càrrec del públic.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Café de París

Concert tots els dies, a les 10 nit, a càrrec del Trio Guinart.

Companyia Reusense de Tramvies

Server de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)		Sortides de Salou	
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40		
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20		
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20		
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10		
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40		
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05		

Extraordinaris en els dies festius

" 22 " 5'30	" 21 " 6'10
" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	" 43 " 20'30

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. = Bitllet d'anada i tornada 1'05 » Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 »

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUÁN - REUS

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dotxes i teléfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHE canta sense agulla. Grandios assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució, 1
(Al costat de la casa Bofill)

Reus

La Hidráulica Reusense de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Sidral TEIXIDÓ

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR
NOM PATENTAT

¿Voleu apagar la sed?
¿Voleu menjar a gust?
¿Voleu digerir bé?

Preneu **Sidral TEIXIDÓ**
REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estiu-
jants, excursionistes i caçadors perquè evita les infec-
cions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus: D. GAIETA VARGILI
Plaça de Prim, núm. 3, BAR ESQUINA

AVIS IMPORTANT: Com sigui que el merescut
éxit alcançat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sorgir explo-
tadors que expendeixen un granulat similar enganyant
així al públic, se recomana als consumidors que no es
deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envassat, o no se serveixi
amb els aparells exclusius del Sidral TEIXIDÓ són pro-
ductes similars que'l públic deu rebutjar per il·legítims.

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

Manufactura General de Goma i Amianto BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4. Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176. Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Vi-
ticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria,
Sport, etc., etc. --Fabricació de Cánules de Ebointa,
amb patent per 20 anys. --Especialitat en el recobert de
goma i ebointa de cilindres de ferro per a totes les in-
dústries. --Execució de peces de goma segons dibuix o
model. --Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo- brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATÀLEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - **REUS**
- Despatx: 24, pral. -

Dipòsit de Relotgeria.-Relotges de butxa i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria.
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Gibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Non Plus Ultra

Trajos a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Jaume, 1

REUS

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª

REUS

V E N D A

Per retirar-se el seu duenyó es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'Arraval baix de Jesús, 6. Per informes dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús,

REUS